

Sygn. akt: I C 241/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2022 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tadeusz Trojanowski
Protokolant:	Tomasz Chmiel

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2022 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko L. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 80.189,01 (osiemdziesiąt tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty:

- 101.989,01 (sto jeden tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 17 lipca 2021 roku do dnia 23 sierpnia 2021 roku

- 101.189,01 (sto jeden tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 24 sierpnia 2021 roku do dnia 14 września 2021 roku

- 100.189,01 (sto tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 15 września 2021 roku do dnia 13 października 2021 roku

- 99.189,01 (dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 14 października 2021 roku do dnia 19 listopada 2021 roku

- 98.189,01 (dziewięćdziesiąt osiem tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 20 listopada 2021 roku do dnia 13 grudnia 2021 roku

- 97.189,01 (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 14 grudnia 2021 roku do dnia 14 stycznia 2022 roku

- 96.189,01 (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 15 stycznia 2022 roku do dnia 14 lutego 2022 roku

- 95.189,01 (dziewięćdziesiąt pięć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 15 lutego 2022 roku do dnia 14 marca 2022 roku

- 92.189,01 (dziewięćdziesiąt dwa tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 15 marca 2022 roku do dnia 15 kwietnia 2022 roku
- 90.189,01 (dziewięćdziesiąt tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 16 kwietnia 2022 roku do dnia 13 maja 2022 roku
- 88.189,01 (osiemdziesiąt osiem tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 16 maja 2022 roku do dnia 22 czerwca 2022 roku
- 86.189,01 (osiemdziesiąt sześć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 23 czerwca 2022 roku do dnia 12 lipca 2022 roku
- 84.189,01 (osiemdziesiąt cztery tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 13 lipca 2022 roku do dnia 16 sierpnia 2022 roku
- 82.189,01 (osiemdziesiąt dwa tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 17 sierpnia 2022 roku do dnia 12 września 2022 roku
- 80.189,01 (osiemdziesiąt tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 13 września 2022 roku do dnia zapłaty;

2. umarza postępowanie w ograniczonej części żądania pozwu;

3. oddała powództwo w zakresie kwoty 2.000 (dwa tysiące 00/100) złotych;

4. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.567 (dziesięć tysięcy pięćset sześćdziesiąt siedem 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Tadeusz Trojanowski

Sygn. akt I C 241/22

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w W. wniósł ostatecznie o zasądzenie od pozwanej L. K. kwoty 82.189,01 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty:

- 101.989,01 (sto jeden tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 17 lipca 2021 roku do dnia 23 sierpnia 2021 roku

- 101.189,01 (sto jeden tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia

24 sierpnia 2021 roku do dnia 14 września 2021 roku

- 100.189,01 (sto tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia

15 września 2021 roku do dnia 13 października 2021 roku

- 99.189,01 (dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 14 października 2021 roku do dnia 19 listopada 2021 roku

- 98.189,01 (dziewięćdziesiąt osiem tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 20 listopada 2021 roku do dnia 13 grudnia 2021 roku

- 97.189,01 (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 14 grudnia 2021 roku do dnia 14 stycznia 2022 roku
- 96.189,01 (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 15 stycznia 2022 roku do dnia 14 lutego 2022 roku
- 95.189,01 (dziewięćdziesiąt pięć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 15 lutego 2022 roku do dnia 14 marca 2022 roku
- 92.189,01 (dziewięćdziesiąt dwa tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 15 marca 2022 roku do dnia 15 kwietnia 2022 roku
- 90.189,01 (dziewięćdziesiąt tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 16 kwietnia 2022 roku do dnia 13 maja 2022 roku
- 88.189,01 (osiemdziesiąt osiem tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 16 maja 2022 roku do dnia 22 czerwca 2022 roku
- 86.189,01 (osiemdziesiąt sześć tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 23 czerwca 2022 roku do dnia 12 lipca 2022 roku
- 84.189,01 (osiemdziesiąt cztery tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 13 lipca 2022 roku do dnia 16 sierpnia 2022 roku
- 82.189,01 (osiemdziesiąt dwa tysiące sto osiemdziesiąt dziewięć 01/100) złotych od dnia 17 sierpnia 2022 roku do dnia zapłaty
- oraz obciążenie pozwanej kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazał, iż żądanej kwoty dochodzi tytułem roszczenia o zapłatę z tytułu umowy kredytu z dnia 9 października 2015 roku. Pozwana nie wykonała w całości zobowiązań wynikających z tej umowy co w ostateczności zmusiło powoda do jej wypowiedzenia oraz postawienia należności z tego tytułu wynikających w stan natychmiastowej wymagalności. Przed wniesieniem pozwu powód bezskutecznie wzywał pozwaną do zapłaty.

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty, wydanego w dniu 25 stycznia 2022 roku (sygn. akt I Nc 8/22) wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania. W obszernym uzasadnieniu wskazała, iż powództwo jest niewykazane albowiem zachodzi rozbieżność pomiędzy wysokością zadłużenia wskazaną w wezwaniu do zapłaty poprzedzającym wniesienie pozwu oraz kwotą wskazaną w pozwie, nierozliczenie spłaty dokonanej za wiedzą i zgodą powoda (wg pozwanej kwoty 3500 zł), pominięcie uzgodnień pomiędzy powódką a firmą windykacyjną w przedmiocie spłaty zadłużenia – już po wypowiedzeniu umowy. W konkluzji pozwana oświadczyła, iż spłaca kredyt do chwili złożenia sprzeciwu a powód należność tą przyjmuje bez jakichkolwiek zastrzeżeń. Od wypowiedzenia umowy do dnia złożenia sprzeciwu pozwana zapłaciła wg. własnych szacunków 30500 zł. Stanowisko w przedmiocie oddalenia powództwa było podtrzymywane przez całe postępowanie przy czym pozwana nie wykluczała możliwości zawarcia ugody.

Sąd ustalił:

Strony postępowania zawarły w dniu 9 października 2015 roku umowę kredytu gotówkowego nr (...) na mocy której powód udzielił pozwanej kredytu na cele konsumpcyjne. Kredyt został udzielony na 10 lat – 120 miesięcy. Całkowita kwota kredytu wynosiła 90 000 zł – bez należnych odsetek oraz prowizji. Kwota należnych odsetek (kapitałowych) wynosiła 63137,15 zł, nadto powodowy bank zastrzegł pobranie prowizji w wysokości 17142,85 złotych która również miała zostać skredytowana. Całkowity koszt kredytu wynosił 80280 zł zaś całkowita kwota do zapłaty (kwota kredytu +koszty) wynosiła 170 280 zł. Z dalszych istotnych postanowień umowy: oprocentowanie kredytu wynosiło 10% w stosunku rocznym RRSO 22,06%. Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej nie wyższej niż

wysokość odsetek maksymalnych w rozumieniu kodeksu cywilnego. wysokość oprocentowania kredytu była zależna od zmiany o co najmniej 0,1 p.p. wysokości stóp procentowych NBP: referencyjnej, lombardowej, depozytowej lub od zmiany o co najmniej 0,1 p.p. wskaźników oprocentowania pożyczek na rynku międzybankowym: WIBOR 1M, 3M, 6M, 1Y oraz od zmiany stopy rezerwy obowiązkowej. W razie powstania zaległości powód uprawniony był do naliczania odsetek od należności przeterminowanych wynoszących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Powód był uprawniony do wypowiedzenia umowy m. in. w razie opóźnienia z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od doręczenia wezwania. Okres wypowiedzenia wynosi 30 dni. Po jego upływie pozwana była zobowiązana do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi powodowi za okres wykorzystania kredytu. Pozwana zobowiązana była do powiadomienia powoda o zmianie nazwiska, adresu zameldowania i miejsca pracy swojego (oraz ewentualnych poręczycieli) w terminie 7 dni od zaistnienia powyższych okoliczności (par. 13 ust. 2). W dniu 12 stycznia 2017 roku strony zawarły aneks do umowy na mocy którego obniżono o 60% wysokość raty w okresie kwiecień – grudzień 2017, wydłużono okres spłaty kredytu o 21 miesięcy tj do dnia 17 lipca 2027 roku. (umowa k. 16 - 18, aneks k. 19).

Kredyt został uruchomiony w dniu 14 października 2015 roku (wtórniki operacji k. 127 - 130). Pismem z 17 lutego 2018 roku powód poinformował pozwaną o stwierdzeniu zaległości w kwocie 2973,21 zł i wezwał do jej uregulowania w terminie 14 dni roboczych, nie później niż do 16 marca 2018 roku powiększonej nadto o odsetki od należności przeterminowanej w wysokości 0,79 PLN za każdy dzień od dnia 18 lutego 2018 roku. Wezwania tego nie podjęto w terminie (korespondencja k. 20 - 21). Kolejnym pismem z 17 czerwca 2018 roku powód wypowiedział umowę kredytu w związku z brakiem uregulowania zaległości wynoszących wówczas 7354,34 zł z 30 dniowym okresem wypowiedzenia ze skutkiem na dzień 17 marca 2018 roku. Powód przy tym zasygnalizował, iż wypowiedzenie nie będzie miało mocy prawnej w przypadku uregulowania zaległości do 17 lipca 2018 roku w całości powiększonej o odsetki od należności przeterminowanej w wysokości 1,95 zł za każdy dzień od dnia 18 czerwca 2018 roku. Również i to pismo wróciło od pozwanej niepodjęte (wypowiedzenie z potwierdzeniem nadania k. 22 - 23). W okresie luty 2019 – luty 2022 pozwana uregulowała zadłużenie na rzecz powoda w łącznej wysokości 32900 zł (wyciąg z rachunku k. 53 – 55; potwierdzenia wpłat k. 65 - 69)

Z dołączonego do akt sprawy wyciągu z ksiąg bankowych powoda wynika, iż według stanu na dzień 16 lipca 2021 roku zadłużenie powódki na ten dzień wynosi 102989,01 zł w tym kapitał 77050,63 zł, odsetki umowne za okres 9.10.2015 – 17.08.2018 7057,64 zł (stopa 7,2%); odsetki od należności przeterminowanych do dnia 15.07.2021 r. 18820,74 zł (czterokrotność stopy kredytu lombardowego – wówczas 2%); opłaty i prowizje 60 zł. (wyciąg k. 24).

Pismem z 4 stycznia 2022 roku powód za pośrednictwem firmy windykacyjnej wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 89073,42 zł (kapitał 71250,63 zł; odsetki karne 9417,15 zł; odsetki umowne 7057,64 zł; koszty 1348 zł) bezpośrednio na rachunek bankowy wierzyciela do dnia 11 stycznia 2022 roku. W toku procesu pozwana uregulowała część zadłużenia co skutkowało ograniczeniami powództwa – początkowo do kwoty 84189,01 zł a następnie do ostatecznie żądanej kwoty 82189,01 zł.

Sąd zważył:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w znacznej części. Powód dochodził roszczeń z umowy o kredyt gotówkowy na cele konsumpcyjne a zatem kredytu konsumenckiego w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim (art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy). Zgodnie z art. 3 ust. 1 tej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Pozwana była dłużnikiem osobistym powoda a zatem jej odpowiedzialność należało ocenić przez pryzmat przepisów o odpowiedzialności kontraktowej.

Zgodnie z art. 471 kc dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Do przesłanek odpowiedzialności kontraktowej należy zatem zaliczyć: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania), fakt poniesienia szkody, związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Domniemuje się odpowiedzialność dłużnika. To na dłużniku spoczywa ciężar dowodów na okoliczność wykonania zobowiązania lub też braku odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

Dostrzec należy, iż strona powodowa ograniczyła się do przedstawienia umowy kredytu, wezwań do zapłaty, wyciągu z ksiąg bankowych oraz harmonogramu spłaty wygenerowanego na dzień uruchomienia kredytu oraz harmonogramu operacji przewidywanych (k. 131 – 133; 136 - 139). Mimo wyraźnego i precyzyjnie opisanego zobowiązania Sądu nie przedstawił zestawienia operacji na rachunku kredytowym uruchomionym dla potrzeby spłaty kredytu który w realiach tego rodzaju spraw jest dokumentem najbardziej wiarygodnym. Zmuszało to Sąd niejako do ustalania stanu faktycznego na podstawie twierdzeń stron oraz dowodów zaofiarowanych przez pozwaną. Sąd dostrzega, iż pierwotne żądanie pozwu zostało zawyżone i zostało ono sprostowane dopiero, gdy zauważyła to pozwana. Tym niemniej Sąd domniemuje, iż była to pomyłka a nie celowe działanie banku niezgodne z dobrymi obyczajami nakierowane na wykorzystanie swojej dominującej wobec pozwanej pozycji, liczącego na jej niezajomość prawa czy też zasad rachunkowości w celu uzyskania nienależnego świadczenia. Ostatecznie Sąd uznał, iż zostało wykazane zadłużenie w wysokości 80189,01 zł. Jednocześnie żadne z twierdzeń pozwanej nie zasługiwało na podzielenie. W ocenie Sądu powód wykazał, by udzielił pozwanej kredytu w wysokości wskazanej w umowie (107142,85 zł – kwota kredytu + prowizja); świadczą o tym dokumenty w postaci wtórników zapłaty potwierdzających częściowe uruchomienie kredytu (rozdysonowanie na konkretne cele). Względy doświadczenia życiowego nakazywały uznać, iż bank jako podmiot profesjonalny; prowadzący działalność polegającą na pożyczaniu pieniędzy w celach zarobkowych wywiązywał się z umowy w całości. Nie zachodziły podstawy do uruchomienia kredytu jedynie w części. Gdyby bank bezpodstawnie uruchomił kredyt jedynie w części pozwana dysponowała środkami prawnymi pozwalającymi przymusić bank do realizacji umowy w pozostałym zakresie.

Sąd wreszcie ostatecznie uznał za nietrafny zarzut obejścia prawa tj. przepisów o odsetkach maksymalnych polegający na zastrzeżeniu prowizji od udzielonego kredytu w wysokości 17 142,85 zł. Okoliczność ta nie została w żaden przekonujący sposób przez pozwaną wykazana. Prowizja była skredytowana tzn. że nie było obowiązku jej zapłaty przy zawieraniu umowy. Jej spłata została odroczone i doliczona do kredytu. Obowiązujące prawo nie wyklucza możliwości ustanowienia tego rodzaju prowizji toteż nie sposób uznać, by powód (obie strony) działał (działały) w tym zakresie w celu obejścia prawa. Okoliczność, iż kredyt (umowa) został przygotowany przez pośrednika współpracującego z powodowym bankiem w ocenie Sądu nie jest istotna dla bytu roszczenia o zapłatę prowizji albowiem pośrednik działał w imieniu oraz na rachunek powoda a zatem prowizja jako koszt udzielenia kredytu należy się powodowi a rozliczenia pomiędzy powodem a pośrednikiem pozostają poza sferą zainteresowań Sądu w niniejszej sprawie. Wysokość udzielanego kredytu, jego całkowity koszt, wreszcie wysokość kredytu do spłaty zostały jasno określone; wysokość każdego z ww. parametrów wątpliwości nie budzi. Nie doszło w tym zakresie do naruszenia art. 30 ustawy o kredycie konsumenckim. Wysokość tych kosztów została obliczona zgodnie z art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, nie przekracza maksymalnej wielkości tych kosztów obliczonych zgodnie z wzorem wskazanym w ww. przepisie (maksymalne wynoszą 340508,22 zł). Z tego względu Sąd nie dopatrył się w tym zakresie działań sprzecznych z ustawą czy też z wewnętrznymi aktami prawa korporacyjnego powodowego banku. Nadto w ocenie Sądu postanowienie umowne zastrzegające na rzecz powoda prowizję nie nosi znamion abuzywności.

Ostatecznie powód domagał się zasądzenia kwoty 82 189,01 zł. W toku postępowania, bezpośrednio przed zamknięciem rozprawy pozwana oświadczyła, iż dokonała spłaty kolejnych 2000 złotych. Względy doświadczenia życiowego należały uznać twierdzenie to za wiarygodne albowiem pozwana w toku procesu kredyt spłacała; brak było podstaw do kwestionowania wiarygodności tego oświadczenia. Ponieważ powód formalnie nie ograniczył roszczenia o ww. kwotę, podlegało ono merytorycznemu rozpoznaniu. Na skutek uznania oświadczenia o zapłacie za wiarygodne należało w tym zakresie powództwo oddalić i ostatecznie zasądzić na rzecz powoda kwotę 80 189 zł z odsetkami

ustawowymi za opóźnienie od kwot jak w ostatecznie sprecyzowanym żądaniu za okresy zamknięte w których pozwana każdorazowo znajdowała się w opóźnieniu z zapłatą. Od ostatecznie zasądzonej kwoty zasądzono odsetki od dnia wyrokowania do dnia faktycznej zapłaty.

Postępowanie podlegało umorzeniu w części na zasadzie art. 355 kpc w zw. z art. 203 kpc. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 100 kpc w związku z ulegnięciem z żądaniem w nieznaczącej części (wygrana w 97,56%); na zasądzone koszty składa się opłata od pozwu 5150 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego 5400 zł (par. 3 ust. 1 pkt 6, 3 ust. 2, par. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie)

SSO Tadeusz Trojanowski

.